

EXPUNERE DE MOTIVE

Adoptarea Constituției din anul 1991 a consacrat instituirea în țara noastră a unui stat de drept, democratic și social, bazat pe o economie de piață.

Punerea în practică a principiilor fundamentale, politico-juridice, înscrise în Constituție a presupus și un proces complex de legiferare în vederea edificării sistemului de drept corespunzător noilor realități din viața politică, economică și socială a României.

Înlocuirea legislației anterioare Constituției din anul 1991, legislație concepută și adoptată pe baza unor principii incompatibile statului de drept, este un proces complex care impune coexistența o perioadă de timp a unor acte normative aparținând atât noului sistem legislativ cât și celui vechi, pentru evitarea unor fenomene de vid normativ.

Prezumând existența unor neconcordanțe între vechea legislație și noul sistem de drept în curs de constituire, Legea fundamentală, prin dispozițiile art.150(1), statuează că "legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții".

Pentru punerea de acord a legislației anterioare cu prevederile și principiile Constituției, prin alin.(2) al aceluiași articol, precum și prin art.2 alin.(1) din Legea nr.73/1993, Consiliul Legislativ a fost mandatat să reexamineze întreaga legislație și să facă propunerile corespunzătoare de corelare.

În vederea îndeplinirii acestui mandat constituțional, Consiliul Legislativ a procedat la identificarea și inventarierea actelor normative în vigoare, stabilindu-se, pe această bază, fondul activ al legislației, care cuprindea la 31 decembrie 1995 un număr de 3.077 acte normative anterioare Constituției, din care, 2.138 de acte normative erau anterioare Constituției datei de 22 decembrie 1989.

Urmare examinării conținutului actelor normative inventariate, atât în raport cu prevederile Constituției, cât și cu cel al noilor reglementări adoptate, într-o primă fază, la propunerea Consiliului Legislativ, au fost abrogate prin Legea nr.7/1998 un număr de 508 acte normative de nivelul legii, iar prin H.G. 735/1997, un număr de 475 acte de nivel guvernamental.

În continuarea acestei acțiuni, prin proiectul de lege alăturat, se propune abrogarea unui număr de 220 acte normative, din care 19

legi, 186 decrete ale Consiliului de Stat, 9 decrete-lege și 6 decrete ale Consiliului Frontului Salvării Naționale și ale Consiliului Provizoriu de Uniune Națională.

Totodată, Guvernul a abrogat prin hotărâre, un număr de 189 acte de nivel guvernamental.

Abrogarea tuturor acestor acte normative poate fi făcută fără a fi necesară o nouă reglementare.

În vederea identificării actelor normative propuse spre abrogare, lista de propuneri a fost întocmită în funcție de natura juridică a actului normativ, fiecare categorie fiind prezentată cronologic.

Pentru motivarea propunerilor de abrogare actele normative cuprinse în listă au fost grupate după obiectul lor de reglementare, în 11 categorii, după cum urmează:

I. Acte normative privind organizarea și funcționarea aparatului statal: administrația publică centrală, structuri, subordonate, mecanisme de funcționare a unor activități

a) acte normative privind organizarea și funcționarea unor organisme și instituții publice centrale.

Din această categorie pot fi exemplificate: Decretul nr.78/1973 privind organizarea și funcționarea consiliilor și comisiilor tehnico-economice; Decretul nr.230/1974 privind îndeplinirea de către ministerele cu caracter economic a funcției de organ central coordonator; Decretul nr.84/1976 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului Aviației Civile, precum și a unor unități din subordinea acestui departament: Decretul nr.120/1977 privind unele măsuri de reorganizare a unor unități din cadrul Ministerului Industriei Chimice; Decretul nr.237/1977 privind stabilirea unor măsuri ca urmare a raționalizării numărului de personal din centrale industriale, întreprinderi, instituții social-culturale și alte unități socialiste de stat sau obștești; Decretul nr.552/1978 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea organizării Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și a activității de producție, de cercetare științifică, inginerie tehnologică și de proiectare în unitățile ministerului, Decretul nr.416/1981 privind înființarea unor unități în subordinea Ministerului Geologiei, Decretul nr.92/1982 privind înființarea și îmbunătățirea organizării unor centrale industriale din

subordinea Ministerului Industriei Uşoare; Decretul nr.70/1985 privind unele măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii Ministerului Industriei Chimice şi a unităţilor din subordinea sa.

Construirea unui stat democratic a presupus demolarea vechilor structuri administrative şi edificarea, pe baza unor noi principii a altora, corespunzătoare cerinţelor unei societăţi libere şi unei economii de piaţă.

Însăşi componenţa funcţională, sectorială a administraţiei publice a suferit transformări profunde, edificându-se noi entităţi ale sistemului administraţiei publice: autorităţi administrative autonome, ministere, organe ale administraţiei publice centrale de specialitate, faţă de care s-a impus restructurarea organismelor anterioare.

În acest sens, au fost adoptate noi reglementări în materia organizării ministerelor, ca de exemplu: - Legea nr.41/1990 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Apărării Naţionale, H.G.nr.382/1997 privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Industriei şi Comerţului şi multe altele care fac incompatibile vechile reglementări.

b) Acte normative care stabilesc mecanismul de funcţionare a unor activităţi:

Din această categorie pot fi enumerate: Legea nr.4/1970 privind organizarea producţiei şi a muncii în agricultură; Decretul nr.620/1973 privind măsuri de dezvoltare a bazei energetice şi de folosire mai judicioasă a combustibililor şi energiei; Legea nr.41/1975 privind regimul tăierii animalelor; Legea nr.9/1980 – legea investiţiilor; Legea nr.20/1984 privind tipizarea şi standardizarea produselor, construcţiilor şi tehnologiilor, normarea tehnică a consumurilor materiale şi energetice, ridicarea calităţii şi nivelului tehnic al produselor;

Actele normative cuprinse în această categorie contravin principiilor instituite prin Constituţia din anul 1991 cu privire la organizarea şi funcţionarea pe baze democratice a mecanismului statal.

În realizarea acestor cerinţe constituţionale, legiuitorul a instituit noi mecanisme de funcţionare a administraţiei publice statale cu care vechile reglementări au devenit incompatibile.

Totodată, prin art.134 din Constituție, economia României este consacrată ca o economie de piață, iar statul este obligat să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale și să creeze cadrul favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție.

II. Acte normative privind organizarea și funcționarea administrației publice locale

În această categorie au fost incluse acte normative ca: Legea nr.10/1982 privind obligațiile și răspunderile consiliilor populare, unităților socialiste și ale cetățenilor pentru buna gospodărire, întreținere și curățenie a localităților urbane și rurale, păstrarea ordinii și disciplinei publice; Decretul nr.503/1970 privind instituirea stemelor județelor și municipiilor; Decretul nr.57/1978 privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru arhitectură și sistematizare a municipiului București; Decretul nr.108/1989 privind asigurarea conducerii locale de stat în unele unități administrativ - teritoriale.

Prin crearea noului cadru constituțional, în țara noastră a fost pus în aplicare principiul descentralizării administrației publice și al autonomiei locale. Pentru punerea în practică a acestor principii a fost adoptată Legea administrației publice locale, nr.69/1991, care reglementează și atribuie competențe administrative depline autorităților liber alese de către colectivitățile locale, în vederea asigurării serviciilor publice locale. În aceste condiții, actele normative mai sus evocate nu-și mai găsesc aplicabilitatea.

III. Acte normative privind organizarea și funcționarea autorității judecătorești

Din această categorie prezentăm: Legea nr.58/1968 pentru organizarea judecătorească; Legea nr.60/1968 privind organizarea și funcționarea Procuraturii Republicii Socialiste România ș.a.

Ca expresie a aplicării principiului separației puterilor în stat, justiția a căpătat un rol nou, potrivit cerințelor unui stat democratic, precum și, în spiritul Constituției adoptate în anul 1991 astfel că, a devenit necesară o nouă organizare judecătorească instituită prin Legea nr.92/1992, republicată.

IV. Acte normative din domeniul învățământului

Exemplificativ, din această categorie poate fi menționat: Decretul nr.362/1976 privind comitetele cetățenești de părinți și consiliile comitetelor cetățenești de părinți.

Acest act normativ a devenit contrar noilor principii de organizare socială, iar unele norme juridice de această natură se regăsesc în acte normative adoptate după 1989.

V. Acte normative privind regimul taxelor și impozitelor

Printre cele mai semnificative acte normative cuprinse în această categorie cităm: Legea nr.2/1977 privind impozitul agricol; Decretul nr.259/1982 privind stabilirea taxelor consulare; Decretul 297/1983 privind stabilirea taxei de trecere cu autovehicule a podului peste Dunăre de la Giurgeni – Vadu Oii.

Prevederile actelor normative din această categorie nu mai corespund principiilor de politică fiscală promovate urmare adoptării Constituției în anul 1991 și Legii finanțelor publice nr.72/1996, în spiritul cărora au fost instituite noi reglementări.

VI. Acte normative privind sistemul bancar și valutar

În această categorie se cuprind: Decretul nr.184/1974 privind prima valutară care se aplică la cumpărarea și vânzarea valurilor pentru operațiuni necomerciale; Decretul nr.233/1974 privind unele drepturi și obligații ale cetățenilor români care realizează venituri în valută; Decretul nr.234/1974 privind dobânzile, comisioanele, taxele și tarifele bancare în relațiile cu unitățile socialiste, alte persoane juridice și persoane fizice.

Astfel de acte normative cuprind reglementări care vin în contradicție cu noul regim valutar adoptat în țara noastră, precum și cu actuala reglementare a activității bancare așa cum a fost instituită prin Legea nr.58/1998.

VII. Acte normative din sfera raporturilor juridice de muncă

Din această categorie exemplificăm: Legea nr.9/1971 privind cantinele-restaurant; Decretul nr.630/1973 privind stabilirea săptămânii reduse de lucru pentru personalul care lucrează în subteran în minele din Valea Jiului; Decretul nr.237/1977 privind stabilirea unor măsuri ca urmare a raționalizării numărului de personal din centrele industriale, întreprinderi, instituții social-culturale și alte unități socialiste de stat sau obștești; Decretul nr.250/1978 privind retribuirea muncii desfășurate de avocați pentru acordarea asistenței juridice; Decretul nr.139/1984 privind încheierea contractelor de acord global prin preluarea în antrepriză a lucrărilor de construcții-montaj.

Trecerea de la sistemul etatist, centralizat la o nouă organizare economico-socială a impus abandonarea principiilor socialiste de organizare a muncii și implicit, caducitatea unor reglementări dintre cele incluse în această categorie.

VIII. Acte normative din domeniul prețurilor și tarifelor

La acest capitol se pot enumera: Decretul nr.240/1982 privind stabilirea unor măsuri pentru gospodărirea judicioasă și reducerea în continuare a consumului de energie electrică, energie termică, gaze naturale și alți combustibili; Decretul Lege nr.3/1989 privind stabilirea tarifului la energia livrată populației.

Noile reglementări adoptate pe linia finanțelor publice, și prețurilor, instituite în spiritul Legii nr.72/1996, au făcut ca actele juridice cuprinse în această categorie să nu-și mai găsească aplicabilitatea.

IX. Acte normative privind cadastrul funciar

Din această categorie exemplificăm: Legea nr.93/1933 privind organizarea Cadastrului funciar și introducerea cărților funduare; Legea nr.163/1946 privind înlocuirea provizorie cu cărți de evidență funciară a cărților funciare distruse, sustrate sau pierdute; Legea nr.543/1946 privind înscrierea în cartea funciară a drepturilor imobiliare provenite dintr-o succesiune deschisă pe teritoriului Vechiului Regat.

Prin adoptarea Legii nr.7/1996 – legea cadastrului și a publicității imobiliare s-au pus bazele realizării unui sistem de

evidență unitar în domeniul proprietății imobiliare, în raport cu care reglementările din perioada interbelică au rămas fără obiect.

X. Acte normative din domeniul cooperăției

Din această categorie pot fi exemplificate: Decretul nr.133/1949 privind organizarea cooperăției; Decretul nr.74/1951 privind înregistrarea la stat a cooperativelor, uniunilor și centralelor uniunilor, cooperative și a unităților economice de pe lângă instituții și organizații sociale; Legea nr.13/1968 privind exercitarea meseriilor de către meșteșugari în ateliere proprii;

Actele normative adoptate după anul 1989 transpun în practică noi principii de organizare și funcționarea domeniului cooperăției, care își găsesc aplicarea în acte normative cum ar fi: D-L nr.66/1990 sau Legea nr.109/1996, față de care reglementările din această categorie se dovedesc anacronice.

XI. Acte normative din domeniul instituirii unor titluri și premii de stat

Din această categorie enumerăm: Decretul nr.196/1948 privind înființarea și decernarea premiilor naționale de artă, literatură și publicistică; Decretul nr.31/1949 privind stimularea activității științifice, literare și artistice; Decretul nr.447/1949 privind instituirea Premiului de Stat al Republicii Populare Române.

Astfel de titluri și premii de stat instituite de regimul totalitar nu mai sunt compatibile criteriile și sistemul de valori ale statului de drept.

Având în vedere cele de mai sus, în scopul abrogării actelor cuprinse în anexă, care, în raport cu prevederile Constituției României și ale actelor normative adoptate ulterior aprobării acesteia, au devenit anacronice și prezintă aspecte de contradictorialitate, a fost întocmit proiectul de lege, alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

 PRIM-MINISTRU,
Bădu Vasile